

IYANONG BALITA

Official Weekly Publication of the City Government of Tangub

March 8—17, 2024

Vol. 1 | Issue No. 6

ASENSO MERKADO: Sunod nga Tourist Destination

Hapsay, hamuga way ug limpyo. Kini ang dagway sa kanhing Agora Public Market nga karon gingenlan na ug Asenso Merkado. Naglinya ug gihan-ay ang mga lamesa sa isda, karne,

kinhason, utanon ug mga lamas, bulad ug nagkalain-laing baligya segun sa ilang klase. Lapat ug luag ang espasyo sa tunga aning mga lamesa aron hamugaway nga makasuroy ang mamalitay.

Giayo ug gipadak-an ang merkado isip pagpangan-dam sa Siyudad sa pagdagsang unya sa mamuhunan dala sa pagbukas sa Panguil Bay Bridge. Kini nasubay sa bisyon sa syudad nga

mahimong kini usa ka malaugsi o mouswagong sentro sa negosyo (**Vibrant Business Hub**).

Gawas niini, gipan-ingkamutan nga magpabilin ang kalimpyo, kahamugaway ug kahapsay sa kahimtang sulod sa merkado. Gibansay usab ang mga mamaligyaay kalabot sa maayong pama-tasan nga angayng batunon sa usa ka Tangubanon. Dugang pa, naay mga adlaw nga magsul-ob ug uniporme ang mga mamaligyaay isip subay sa sistema nga customer service plus.

Naay adlaw sa usa ka semana nga gitakda sa Church Army and Police Liason Committee (CAPOLC) nga isangyaw ang Pulong sa Ginoo. Kini nga tahas naghatag ug unod sa manda-to sa bisyon (vision) sa Syudad nga **Una ang Ginoo**.

Tumong niining tanan nga mga paningkamot nga malipay ang mga mama-litay ilabi katong gikan sa gawas sa siyudad aron ilang

masinati ug masaksihan ang kapinasahi sa Syudad sa Tangub. Kini kalabot pud sa tinguha sa pang-gamhanang lokal nga

mahimong **Premiere Tourist Destination** ang Tangub, bisan nga usab nalatid sa iyahang bisyon. ##

OFOP Program ni Gov. Oaminal, Nakapalambo sa Kalidad sa Edukasyon sa Pamilyang Misamisnon

Hapsay ug paspas ang proseso sa gipahigayon nga monthly payout sa OFOP kun One Family One Professional Program nga gidumalaan sa

Tangub City Global College (TCGC). Nagkantidad ug Php. 5,000 kada bulan ang madawat sa 200 kapin kun kulang nga mga benepisyaris sa dakbayan sa Tangub. Sulod sa tulo ka bulan, Enero-Marso, sila nakadawat ug mokabat sa Php. 15,000. Ang maong payout gipahigayon sa may ala una sa udto, adlawng lunes Marso 18, 2024 sa TCGC Activity Hall.

Sigun sa panglantaw ni Gobernador Oaminal, nga masiguro nga sa matag pam-

iyang Misamisnon, adunay usa ka propesyonal nga adunay permanenteng trabaho nga makatabang sa paghupay sa kahimtang sa ekonomiya sa iyang pamilya ug, sa baylo, pag-siguro sa edukasyon sa ilang mga manghod.

“Gusto ko nga ang matag pamilya adunay usa ka propesyunal aron mapalambo ang kahimtang sa pamilya nga mosangpot sa paglambo sa

ekonomiya sa probinsiya,” madod ni Gov. Oaminal.

Ang mga nakadawat sa maong scholarship naghimpay ug nagmapasalamat sa lokal nga panggamahanan nga giuluhan ni Gov. Oaminal. ##

Asenso Tangub Ballers Morepresenta sa Mindanao

Kaniadtong Marso 9, 2024, ang Asenso Tangub Ballers, usa ka basketball team ilawom sa pagdumala ni Coach Wilvan A. Lemon, nakakuha sa Unang Pwesto sa Super Mindanao Cup Qualifiers nga gipahigayon sa Liloy, Zamboanga del Norte. Nidaug ang Tangub batuk sa tulo ka teams nga ilang gikasangka (Tangub vs. Liloy 71-29; Tangub vs VCS Labason, 74-39; ug Tangub vs. Karspha, 65-42).

Ang makadaug sa Super Mindanao Cup

qualifiers usa ka basketball tournament nga gisalmutan sa nagkalahi-lahi nga basketball team sa tibuok Probinsya. Ang modaug ani nga bangga, moay mo representa sa Mindanao didto sa national tournament.

Mga batan-ong lalaki nag-edad ug disais (16) anyos ang miyembro sa Asenso Tangub Ballers. Kining mga bata dili pa hanas, apan gibansay ilawom ni Caoch Lemon aron mapanton sa personal discipline ug sa pagdula ug basketball.

"Mapasalamaton kaayo ko sa Local nga kagamhanan nga diin nag supporta gyud namo pinaagi sa pagpagamit sa sakyantan ug paghatag sa mga lunch boxes.

Nagpasalamat pud ko sa mga private nga tawo sa ilang financial nga tabang namo". Karun sa kasamtangan ang maong grupo nangandam para sa umaabot nga dula nga ipahigayon sa Sindangan, Zamboanga del Norte. ##

Torch Publication hosts seminar-workshop on Textual and Visual Narratives

The Torch Student Publication Office of Tangub City Global College (TCGC) successfully conducted a two-day seminar-workshop themed, "Focus and Headlines: Capturing Narratives through Lenses and Pens" on March 6-7, 2024 at 3rd Floor, Activity Hall, TCGC Main Building, Maloro, Tangub City.

The event was participated in by the Torch Publication Editorial Staff, Corporate Communication and Promotions Office (CCPO), DXCT Sta-

tion Personnel, selected Faculty, and students representing their respective institutes.

The resource speaker on the first day was Mrs. Judith B. Tablan, who delivered talks titled "The Writer Up Close and Personal, Becoming a Writer," "The Who, What, Why, When, Where, and How of the Writer," and "Basic Writing Essentials in Writing Articles." On the sec-

ond day, the focus shifted to visual storytelling with another esteemed resource speaker, Mr. Aldren A. Alferez, the Executive Director of the New Civilization Network (NCN).

The attendees went home loaded with the pool of knowledge shared by the esteemed resource speakers with the collaborative effort of the Torch Publication Office, CCPO, and DXTC personnel. ##

Ace Friendship Games 2024

On March 14, Thursday, Tangub City hosted the Ace Friendship Games 2024, which highlights friendship, sportsmanship, and camaraderie with the theme "ACE: Celebrating the Year of Prayer through Sports." Fifteen schools, along with teachers, priests, faculty, staff, parents, and visitors, paraded through the main streets before 9 in the morning.

The program started with an invocation led by the G-11 St. Columban Students from St. Michael's High School followed by the raising of the Philippine National Anthem conducted by Most Rev. Martin S. Jumoad D.D, ACE Superintendent and Dr. Rosa M. Lantaca, ACE Supervisor. Rev. Fr. Ernesto O. Colanag, the School Director of St. Michaels High School welcomes everyone to Archdiocesan Commission on Education Friendship Games 2024. Rev. Ernesto O. Colanag emphasizes that ACE friendship Games is not a competition but a friendly game united by shared faith and values. Rev. Ernesto O. Colanag added that the true essence of the game is not about winning or losing but it is about the bonds that form, memories created and lessons learned along the way. The ACE School Principals and School Directors raised each banner signifies the unity and collaborations of ACE Schools. To formally opens the ACE Friendship Games, Dr. Rosa M. Lantaca, Ace Schools Supervisor tossed the 1st Ball.

In the afternoon, Basketball, Volleyball Men and Women, Soccer, Sepak Takraw, Softball, Lawn Tennis, Table Tennis Men and Women, Badminton Men and Women, Chess Men and Women, Scrabble Men and Women and Word Factory Men and Women played by different clusters. Cluster 1 consists of Ozamis Cathedral School of Immaculate Conception, Inc., St. Michael's High School, and St. Vincent's High School of Bonifacio, Inc. Cluster 2 involve Holy Child of Clarin, Inc., San Isidro Academy of Tudela Inc and St. Joseph High School of Sinacaban Inc. Cluster 3 compose of St. Matthew's High School of Aloran Inc, School of St. John the Baptist Jimenez and Panaon Community High School. Cluster 4 includes St. Patrick's High School Inc, St. Nicholas School of Plaridel Inc and St. Francis Xavier High School, Lopez Jaena. Cluster 5 comprised of Holy Rosary Academy of Sapang Dalaga Inc, Mt. Carmel High School of Baliangao Inc and Sacred Heart College of Calamba Inc. Each cluster inhibit different techniques to win the friendly game.

This initiative aligns with Tangub City's vision as a Learning Center, which emphasizes the importance of education, teamwork, and character-building through sports and friendly competition. ##

BAKIT KAYA GINOOG ANG TAWAG KAY MARIA SA ABA GINOONG MARIA?

Noong 1600, orihinal na ginagamit ang terminong **ginoo** para sa babae at lalaking may karanganan. Kung kaya, nang isalin ng mga Kastila ang **Dios Te Salve Maria** sa Tagalog, ginoo ang ginamit na termino para ipagpitagan si Maria.

Bandang 1900s na nang nakita sa mga diksyunaryo ang **ginang**. At sa pag-usad ng panahon, naging panlalaki na lang ang salitang ginoo.

Halaw mula sa WIKApedia at Filipiknow

TIPIK PANGLAWAS

TAWA-TAWA

Dulot nga Kaayuhan

- Pagdugang sa blood platelets
- Pagminus sa bleeding nga mao ang makatabang sa mga nag antos sa dengue ug malaria
- Makatabang sa pag rehydrate ug pag paubos sa temperature sa mga naay sintomas sa hilanat

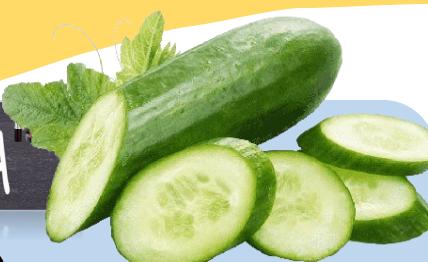

Pamaagi sa Pag-inom:

- Pa bukalan ang tawa-tawa sulod sa lima ka minuto
- Pugaon ang dahon niini para mogawas ang duga.
- Pa bugnawon kini usa inumon sa pasyente.

TIPS PANGPAGWAPA

Gamit sa Pipino...

- Pangpawala sa gamay ug dagkong bugas sa nawong
- Makahimsog ug palig-on sa panit
- Maka tabang pugong sa edad
- Makatagbaw sa kauhaw
- Maka tapna sa pagkuyanap sa dili maayong element sa lawas (free radicals) nga moresulta sa diabetes, cancer o sakit sa kasingkasing
- Makahupay sa pangapoy sa lawas
- Makawala sa panghubag sa mata (eyebags)

TIPIK PANGKUSINA
(PWEDGE PAGKAKITAAN)

COCONUT BURGER

Mga Sangkap

2 cups sepal sa lubi
1/2 harina
1 kutsaritang asin
5 kutsara toyo
1/2 tasang gidugmok nga ahos
1 buok itlog
1 kutsaritang cornstarch
1/2 kutsaritang vetsin
Kamatis
Keso (pwede ra wala)

Pamaagi sa Pagluto

1. Paalisngawan sa nagbukal nga tubig ang sapal sulod sa 10-15 minutos.
2. Isagol ang tanang sangkap wala labot ang kamatis ug keso.
3. Iporma palapad sama ng patties ug iprito.
4. Isulod sa hamburger bread uban ang hiniwa nga preskong kamatis ug keso.

RELAX SA TA

1 LAMOK

Anak: Tay, di ko katulog, daghan ma'g lamok!
Tatay: Pawngon nato ang suga aron di ta makit-an.
(Pagpawng sa suga, nang-gawas ang mga aninipot)
Anak: Hala tay! Nagdala silag flashlight!!!

2 COKE

Pasyente: Dok, ngano mag-sakit man akong dughan kada inom nako og coke?
Pero kung libre, dili lagi mosakit?
Doktor: Ah, kahibaw nako ana. Nipis imong baga pero baga imong nawong.

3 BARIL

Security: Excuse me po mam, titingnan ko lang ang bag nyo kung merong baril
Tiguwang: B*ang ka! di man gani maigo ang balde sa akong bag, baril pa kaha!

Pamalandong

ROM 14:13-21
TUNGOD UG ALANG SA UBAN

"Mahimong kan-on ang tanang pagkaon apan sayop ang pagkaon sa bisan unsa nga makaangin sa uban . . ."

Sa panahon sa pandemya sa COVID 19, da-hang mga taga-Singapore ang nagpuvo na lang sa ilang balay aron dili matakdan. Pero nagpadayon ko sa pag swimming sa pagtuo nga ok ra. Pero nahadlok ang akong asawa nga makadala ko ug kagaw gikan sa pangpublikong swimming pool ug mapasa kini ngadto sa iyang tigulang na nga inahan nga sama sa ubang mga tigulang, dali rang matakdan sa virus.

"Pwede ba nga maglikay lang usa ka sa pag swimming tungod ug alang kanako?" nangutana siya.

Sa sinugdanan, makiglalis pa unta ko nga wala man kaayoy risgo sa akong gibuhat. Pero nakaamgo ko nga mas importante ang iyang pagbatay kay niini. Nganong ipamugos ko man gayod ang pag swimming kon makahatag kini kaniya ug kabalaka?

Sa Roma 14, gihatagan ni Apostol Pablo ug pagtagad ang babin sa pangutana nga angay bang mokaon ang mga tumutuo sa pipila ka matang sa pagkaon ug magsaulog sa mga pista. Nabalaka siya nga may mga tawo nga ginapamugos ang ilang panglantaw ngadto sa uban.

Gipahinumdoman ni Pablo ang iglesia sa Roma, ug kita, nga ang nagasalig kang Jesus posble nga lahi ang panglantaw sa mga sitwasyon. Duna sab kitay nagkalain-laing mga kultura ug gigikanan nga makaimpluwensya sa atong kinaiya ug buhat. Nag-sulat siya, "Dili man kita maghukom sa usag-usa. Hinuon likayan nato ang mga butang nga mahimong hinungdan sa pagpaketala sa atong igsoon (Ber 13).

Ang grasya sa Diyos mohatag kanatong da-kong kagawasan ug motabang kanato sa pagpadayag sa lyang gugma ngadto sa atong isigkatawo. Magamit nato kana nga kagawasan sa paghatag ug prayoridad sa espirituhanong panginahannglan sa uban kaysa ipamugos ang atong barongan babin sa mga buluhaton ug patakaran nga dili makasupak sa mahinungdanong kamatuoran nga Makita diha sa Maayong Balita (Ber 20). – Leslie Koh (Espiruthanong Kalan-on , p295 , vol 29, Enero – Disyembre). ##

RUBY E. BACALING
City Administrator

Hon. LOWIDA L. ALCALDE
Chair, Media and Publication Committee

HARVEY JOSEPH L. DEL CASTILLO
Photographer

RICA A. MABASO
Writer

SABINIANO S. CANAMA
City Mayor

JUDITH B. TABLAN
Editor -in Chief / Writer

MA. FLORENCE C. QUIMBO
Writer

ATTY. JOEL A. ALIMA
Legal Counsel

DR. MARICELLE M. NUEVA
OIC Head, Media and Publication Affairs

NIELBOY A. TORRES
Lay-out Artist

ARCHEL A. TUASTUMBAN
Writer

FIRE PREVENTION TIPS

The infographic consists of five panels, each with a small illustration and a tip:

- Hugutin sa saksakan ang mga appliances at patayin ang gas stove kung hindi gagamitin.** (Illustration: A gas cylinder with a flame and a power outlet with a plug.)
- Iwasan ang electrical overload.** (Illustration: A power strip with multiple outlets being used.)
- Huwag mag-imbak ng mga bagay na maaaring maging sanhi ng sunog gaya ng oil o gas lamps at pintura.** (Illustration: A candle and a paint can with a flame.)
- Ilayo sa mga bata ang mga puwedeng pagmulan ng sunog gaya ng kandila.** (Illustration: A clipboard with a checklist and a pencil.)
- Maglagay ng fire extinguisher sa bahay at alamin ang paggamit nito.** (Illustration: A fire extinguisher.)
- Ilista ang mga emergency hotlines sa inyong lugar.** (Illustration: A hand writing on a clipboard.)

Views and Feedbacks

(Panglantaw sa Yanong Mambabasa)

"First time nga nahitabo na may Mayor nga moduyog sa kanunay sa mga kalipayon ug kasubo man sa mga tawo sa Tangub City. Unta magpadayon sa kanunay sa imong mga gipanghimo diha sa Tangub City Mayor BEN Canama".
(Felixberto R. Kung)

Bilib jud ko sa Mayor sa Tangub sukad-sukad karon lang ko kadungog nga ang mayor jud moanha ug naay mamatay labi na ug mga pobre. Motabang pa ug luto.. God bless you Mayor! (Dhel Betacura Pohanes)

Wow na wow kayo! Thank you kaayo ASENKO TEAM wala ni mahitabo sa unang 35 years in service pero sa ASENKO TEAM rajud nga wala paman gani 3 years... Mabuhay Asenso Team! (DMDTH Tangub Radiology Dept)

Dhel Betacura Pohanes believe jud ko sa mayor sa tangub sukad na sukad krun lang ko kadungog ang mayor muaha jud ug naay mamatay labi na ug mga pobre,mutabang pa ug luto.. god bless you mayor

NEW CITY HALL BUILDING – 4 STOREY WITH 700M TO 800M Dmdth Tangub RadiologyDept wow na wow kayu thank you kaau ASENKO TEAM wala ni mahitabo sa unang 35 years in service pero sa ASENKO TEAM rajud nga wala paman gani 3 years... mabuhay asenso team

MEDIA AND PUBLICATION AFFAIRS

THE OFFICIAL NEWSLETTER OF THE CITY GOVERNMENT OF TANGUB